

Bijlage

Gehonoreerde projecten november 2018

WF-2018/187047 Pilot ophogen landbouwgronden (POL)

De Eems-Dollard is door de jaren heen dichtgeslibd en het water is door het vele slib vertroebeld geraakt. Om de ecologische kwaliteit van de Eems-Dollard te verbeteren worden meerdere projecten uitgevoerd. Eén ervan is het op grote schaal verwijderen van slib. De pilot ophogen landbouwgronden (POL) is een project, waarbij gekeken wordt of landbouwgrond een goede bestemming is voor slib uit de Eems-Dollard. Waterschap Hunze en Aa's en de Provincie Groningen voeren het project uit.

Er zal gekeken worden of slib gebruikt kan worden om veengronden in de buurt op te hogen. In Duitsland zijn er goede ervaringen met de verwerking van zeeklei op landbouwpercelen. Het waterschap en de provincie gaan onder andere testen of veengronden in de buurt kunnen worden afgedekt met slib om zo de CO₂-uitstoot uit veengrond terug te dringen. Ook wordt bekeken hoe grote hoeveelheden slib vanuit de Eems-Dollard zo efficiënt mogelijk naar landbouwgebied kan worden getransporteerd.

Het uiteindelijke doel is om kennis uit het project te gebruiken voor de opschaling van het POL-concept in het waddengebied en daarbuiten. In het project worden agrariërs en eigenaren van landbouwgronden betrokken. Het project draagt bij aan de verbetering van de ecologische situatie van de Eems-Dollard. Ook kan dit project een 'gamechanger' zijn voor het terugdringen van de CO₂-uitstoot in veengebieden.

Totale investering: € 1.666.819,--
Bijdrage Waddenfonds: € 833.410,--

WF-2018/187059 Waddentools-habitatdiversiteit

Het project Waddentools-habitatdiversiteit doet onderzoek naar maatregelen voor herstel van de bodem in de Waddenzee. Eerder onderzoek heeft uitgewezen dat het in de Waddenzee slecht gesteld is met het voedselweb en het bodemleven. Eén van de oorzaken is de bodemberoerende visserij op bijvoorbeeld garnalen. Maar ook de milieuvervuiling heeft negatieve gevolgen voor de dieren en planten die in en op de zeebodem leven.

De komende vierenhalf jaar gaan de Rijksuniversiteit Groningen, het NIOZ en Natuurmonumenten een nul-meting uitvoeren om precies vast te stellen hoe de zeebodem van de Waddenzee ervoor staat. Ook wordt in de Waddenzee een groot aantal proeven uitgevoerd om uit te vinden welke herstelmaatregelen het beste werken. Daarbij wordt in gebieden, die afgesloten zijn voor de visserij, onder andere harde substraten op de bodem aangebracht zoals schelpengruisbanken, kiezels en stenen. Ook wordt onderzocht hoe de vestiging van nieuwe mossel- en oesterbanken gestimuleerd kunnen worden. Daarnaast wordt er ingezet op het herstel van zeegrasvelden. Hierbij wordt onderzocht wat de kritische vestigingsdrempels zijn voor zeegras.

De praktijkproeven moeten aangeven wat de beste maatregelen zijn voor een rijk bodemleven van de Waddenzee, waar volop schelpdieren, plankton en jonge vis leven en planten tot wasdom komen. De beheerders van de Waddenzee gaan de uitkomsten van het onderzoek aansluitend breed in de Waddenzee gebruiken om het bodemleven weer vitaal te krijgen.

Totale investering: € 6.436.000,--
Bijdrage Waddenfonds: € 4.183.000,--

WF-2018/197088 Vissen voor verbinding

Het project is gericht op het herstel van vissoorten en de algehele visstand in de Waddenzee en het Lauwersmeergebied. Daarbij gaat het onder andere om soorten als de driedoornige stekelbaars, de paling, houting en zeeforel.

Om de stand van deze vissoorten te verbeteren is het nodig ook maatregelen in het binnenland te nemen achter de zeedijk. Zo zullen er stuwen en andere obstakels worden verwijderd en vispassages en grindbedden worden aangebracht in de waterlopen tussen het Lauwersmeer en de Drentse beekdalen. De maatregelen zijn nodig voor een betere vismigratie naar de paai- en opgroeigebieden in het binnenland. Ook wordt gemonitord welke effecten de maatregelen zullen hebben.

In het project is de zeeforel belangrijk. Als de zeeforel het goed doet is dat een teken dat het ook met andere vissoorten goed gaat.

Het project richt zich verder op het versterken en verbreden van de sportvisserij. Samen met ondernemers wordt geprobeerd een (zeeforel)sportvisserij-economie te ontwikkelen. Daarvoor zal extra zeeforel worden uitgezet om de visstand gezond en op peil te houden. Voor de ontwikkeling van het sportvissen worden steigers aangelegd en de bereikbaarheid van visplekken verbeterd. Bewoners, onderwijs, ondernemers en vrijwilligers worden bij het uitwerken en uitvoeren van de plannen betrokken.

Totale investering: € 4.614.539,--
Bijdrage Waddenfonds € 3.011.725,--

WF-2018/187543 Verbinding rond Súd Ie (3^e fase)

Met het project *Verbinding rond Súd Ie (3^e fase)* wordt de vaarroute Súd Ie tussen Dokkum en het Lauwersmeergebied voltooid. Ook worden er in het kader van Wetterfront Dokkum twee bruggen en aanlegvoorzieningen in Dokkum gerealiseerd. Het project moet ervoor zorgen dat Dokkum en het gebied erboven meer watersporters trekken en aantrekkelijker wordt voor andere toeristen. Ook heeft het programma als doel de landschappelijke en cultuurhistorische routes te herstellen en de geschiedenis van het Waddenlandschap rond Dokkum en de Súd Ie meer bekendheid te geven. Het totale project moet de regionale economie en de leefbaarheid in Noordoost Fryslân versterken.

De eerste en tweede fase van de ontwikkeling rond Súd Ie zijn eerder door het Waddenfonds gesubsidieerd. Toen ging het om de opwaardering van de vaarroute door het baggeren en ophogen van bruggen. Tegelijkertijd zijn er ecologische maatregelen genomen om de visstand in het gebied te verbeteren. In de tweede fase zijn nog een aantal andere bruggen verhoogd, is er een trailerhelling aangelegd en zijn er visplekken gemaakt.

In fase 3 is er aandacht voor het herstel van cultuurhistorische Jaachpaden, die door schippersfamilies werden gebruikt om hun schepen voor te trekken. Daarnaast wordt er een boomgaardeiland opgewaardeerd, komen er vispassages bij de Anjumer Kolken en krijgen de noordelijke stadsgrachten van Dokkum extra voorzieningen voor toeristen en watersporters. Ook wordt er geïnvesteerd in de marketing van het gebied en de nieuwe voorzieningen voor de toerist.

Totale investering: € 9.887.716,--
Bijdrage Waddenfonds € 4.832.108,--

WF-2018/182249 Slow Mill Pilot Texel

De Slow Mill Pilot Texel wil onderzoeken of het mogelijk is uit de golfslag van de zee energie te winnen voor de stroomvoorziening op de Waddeneilanden. De ambitie is om met deze vorm van golfenergie op termijn de eilanden helemaal zelfvoorzienend te maken. Deze duurzame manier van energieopwekking is zeer innovatief en wordt voor het eerst in de praktijk op grotere schaal getest. De pilot bestaat uit de plaatsing van Slow Mill voor de kust van Texel. Deze drijver, die je zou kunnen vergelijken met de techniek van de aloude watermolen, kan de energie van de golven omzetten in elektriciteit. Het Slow Mill prototype voor de kust van Texel is via een kabel aangesloten op het hoogspanningsnet. Het kan 100 huishoudens van stroom voorzien. De proef moet veel nieuwe kennis opleveren over de techniek en de gevolgen ervan op de ecologie en de economie van het Waddengebied. Zo zal er onder andere gekeken worden naar de commerciële mogelijkheden maar ook is er aandacht voor eventuele schadelijke gevolgen voor de biodiversiteit in de Waddenzee.

Totale investering: € 3.862.723,--
Bijdrage Waddenfonds € 2.357.839,--

WF-2018/182328 Centrum Gastvrij Schiermonnikoog

Op Schiermonnikoog gaan Natuurmonumenten, Nationaal Park Schiermonnikoog en de VVV samen een nieuw bezoekerscentrum openen. Deze samenwerking moet ertoe leiden dat meer toeristen het bezoekerscentrum aandoen. De drie partners koersen aan op een jaarlijkse groei van 20.000 bezoekers. Een groot voordeel voor de toerist is dat hij straks bij één loket terecht kan voor heel veel informatie over het eiland, het Nationaal Park en Werelderfgoed Waddenzee. . Het nieuwe centrum wordt duurzaam en energieneutraal en krijgt wisselende exposities en tal van nieuwe activiteiten en arrangementen, voor zowel de toerist als voor de zakelijke markt. Daarbij wordt gedacht aan mogelijkheden voor bedrijfsuitjes en teambuildingdagen. De ambitie is zo meer en andere gasten naar het eiland te krijgen, ook buiten het hoogseizoen. Daarnaast willen de projectpartners met nieuwe activiteiten de bewustwording en beleving van het waddengebied en Schiermonnikoog bevorderen.

Totale investering: € 3.019.750,--
Bijdrage Waddenfonds € 1.250.000,--